

Олексій Анатолійович Ходаківський

2 січня 2020 року на 36-му році після важкої хвороби пішов з життя доктор медичних наук, професор кафедри фармакології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, завідувач Навчально-науково-дослідної лабораторії з доклінічної оцінки лікарських засобів та біологічно-активних речовин «Фармадар», лауреат премії Президента України для молодих вчених 2017 року Олексій Анатолійович Ходаківський.

Олексій Анатолійович був талановитим науковцем, він назавжди запам'ятався колегам, друзям, однодумцям і студентам щирою людиною, який користувався заслуженим авторитетом і глибокою повагою всіх, хто був поруч упродовж його діяльності. Усі, хто знали та співпрацювали з Олексієм Анатолійовичем, відзначають його працьовитість і професіоналізм, а також вміння гуртувати колег для втілення певної ідеї в життя. Всю свою енергію, науковий досвід і талант експериментатора та організатора він присвятив розвитку наукової школи ВНМУ, підтримці молодих науковців.

Олексій Анатолійович Ходаківський народився в 1984 році в м. Вінниці. У 2007 році закінчив лікувальний факультет Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова за спеціальністю «лікувальна справа». Ще з студентської лави Олексій Анатолійович почав цікавитися фармакологією, працював у студентському науковому гуртку, опановував методики експериментальних досліджень, робив доповіді на наукових студентських конференціях. Після закінчення університету залишився працювати на кафедрі фармакології, пройшов шлях від старшого лаборанта до професора кафедри.

У 2009 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук в Одеському національному медичному університеті за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія на тему «Нейропротекторна дія похідних 4-оксо(аміно-) хіназоліну при експериментальній ішемії головного мозку» (науковий керівник: д. мед. н., професор Г. І. Степанюк). Після успішного захисту дисертації переведений на посаду асистента, а з 2013 року – доцента кафедри.

Із грудня 2012 року поєднував педагогічну діяльність на кафедрі з навчанням у докторантурі, яку закінчив достроково.

У 2014 році, у Спеціалізованій вчентній раді при Одеському національному медичному університеті відбувся офіційний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за темою «Патогенетичне обґрунтування доцільності використання нових похідних адамантану при експериментальній терапії гострої ішемії головного мозку та міокарда», спеціальність 14.03.05 – фармакологія (науковий консультант: д. мед. н., професор Г. І. Степанюк), отримав диплом доктора медичних наук.

Упродовж роботи над докторською дисертацією був відповідальним вико-

навцем двох науково-дослідних кафедральних робіт, а саме: «Експериментальне дослідження нейро- та кардіопротекторних властивостей ациклічних, ароматичних та гетероциклічних сполук» і «Пошук та розробка нових шляхів фармакологічної корекції порушень при ішемічному uszkodженні мозку та серця в експерименті», які успішно завершилися у 2012 і 2016 році.

У 2013 році, разом із науковцями експериментальних лабораторій ВНМУ імені М. І. Пирогова, був відповідальним виконавцем наукової роботи, присвяченої доклінічній оцінці церебро- та кардіопротекторних властивостей ампульного розчину вітчизняного цитопротектора «Адемолу». Завдяки отриманим результатам доклінічних досліджень та власним напрацюванням, які лягли в основу докторської дисертації, було здійснено впровадження Адемолу у виробництво ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» як лікарського засобу з церебро- та кардіопротекторними властивостями.

У 2015 році проходив стажування у Франції в лабораторії компанії Санофі (Sanofi) із доклінічної оцінки біологічно активних речовин. У цей самий період призначений на посаду радника генерального директора ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» з науки, яку посідав до 2019 року.

У січні 2016 року з ініціативи ректора ВНМУ імені М. І. Пирогова академіка НАМН України В. М. Мороза та за сприяння керівництва ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» на базі університету як окремий структурний підрозділ було створено Навчально-науково-дослідну лабораторію з доклінічної оцінки лікарських засобів та біологічно-активних речовин «Фармадар» (ННДЛ «Фармадар»), яку очолював до останнього часу. Основне завдання, яке виконує лабораторія, – це планування, розроблення та реалізація програм доклінічних досліджень та/або створення біологічно активних сполук.

За наукового консультування О. А. Ходаківського здійснено впровадження

нового лікарського засобу «Адемолу» у виробництво ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» як лікарського засобу з церебро- та кардіопротекторними властивостями. У 2014–2019 роках проводилась перша та друга фази клінічного випробування Адемолу як кардіопротектора при інфаркті міокарда.

У грудні 2018 року на базі ННДЛ «Фармадар» завершено госпрозрахункову тематику «Поглиблена оцінка величини церебропротекторної активності препарату «Гліармакс-2-Дарниця» із наступним вивченням можливих механізмів його захисної дії на ішемізований мозок, де О. А. Ходаківський був відповідальним виконавцем.

Має понад 150 наукових публікацій, 90 статей, у тому числі 2 в науковометричних базах Web of Science, 1 монографію, 41 тези доповідей, 11 патентів України на корисну модель, 3 інформаційні листи щодо нововведення в системі охорони здоров'я, 7 навчально-методичних публікацій.

Незважаючи на великий обсяг наукової роботи, О. А. Ходаківський багато часу приділяв і навчально-методичній роботі на кафедрі фармакології. Читав лекції, проводив практичні заняття зі студентами, приймав іспити, був співавтором більшості методичних посібників, які видавались на кафедрі. Останніми роками долучався й до роботи з аспірантами: викладав цикл «Доклінічні експериментальні дослідження» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «222 – Медицина». Підготував 2 кандидатів медичних наук за спеціальностями 14.03.05 – фармакологія та 14.00.32 – медична біохімія. Під його керівництвом заплановано 1 кандидатську та 2 докторські дисертації.

Активну наукову та навчально-методичну роботу Олексій Анатолійович поєднував із громадською. Так, у 2011–2015 роках обіймав посаду заступника декана по роботі з іноземними студентами, упродовж цього періоду був

членом Державної екзаменаційної комісії на випускних іспитах у студентів медичного факультету. Він ніколи не залишався байдужим до чужих справ і надавав посильну допомогу всім, хто до нього звертався.

Його наукова діяльність, плідна співпраця з відомими вітчизняними науковими установами, такими як Інститут молекулярної біології і генетики НАН України, фармацевтичними підприємствами «ПрАТ Фармацевтична фірма «Дарниця», «Фармацевтична корпорація Юрія-фарм» та ін. сприяли розвитку вітчизняної фармакологічної та практики.

Досягнення Олексія Анатолійовича стали частиною наукових здобутків Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Колеги та учні збережуть пам'ять про професора О. А. Ходаківського, талановитого вченого та керівника.

*ВГО «Асоціація фармакологів
України»*

*Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова*

*Редакційна колегія та рада журналу
«Фармакологія та лікарська
токсикологія»*